

Tekstil işçilerinin Mahmutpaşadaki kongresi olgun bir hava içerisinde cereyan etti

Kongrede grev şiddetle reddedildi

Sendika, iş akitlerinin lüzumundan bahisle küçük atelyelerde çalışan işçilerin de iş kanunu kapsamına alması için Bakanlığa müracaatta bulunacak

İst. Tekstil Sanayii işçileri Sendikası «Mahmut Paşa» şubesi genel kurul toplantısını 2 Nisan Pazar günü saat 10,30 da yapmıştır. Kongrede; 1. İşçi Sendikaları Birliği Başkanı Zühütti Tetey, Başkan vekili Süreyya Birol, Arjantin İşçi Ateşesi Francisco, F. Moggia ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri misafir olarak bulunuyorlardı. Atatürk için 1 dakika tazim sükutuna durulduktan ve;

Şube Başkanı Mazhar Yaylalının misafirleri ve Kongre Genel Kurulunu selâmlayan kısa bir hitabesinden sonra Riyaset divanına İsmail İnan, Süreyya Birol ve iki sekreter olarak Emin Kuşkon, Kemal Kızılgün'ün seçilmesini müteakip;

Tensikat

Vahit CEYİŞAKAR

Bazı işverenler bir kaç aydanberi işçi tensikati hareketine girişmişlerdir. Bu hareketin hakiki sebebi bir çoklarımızın meçhulü gibi görünmektedir. Halbuki bunu bana sorsalar, işverenlerin hareketlerini basit bir politika oyununa benzeterek derim ki: İşverenlerin zarar, ziyan feryatlarının ardında gizlenen büyük arzu kâr nisbetinin geçen yıl seviyesine yükselmesidir. Bugün, Sayın(!) işverenlerimiz biraz fazla dünyalık temini için yüzlerce ailenin feryadına kulaklarını tıkamak ve hattâ bu feryatlardan gayret alırcasına tensikata devam etmek durumundadırlar.

Halbuki, biz işçiler sayesinde değildir ki, aynı iş sahiplerinin birleri yüz hatta bin olmuştur. İş sahiplerinin kazandığı müddetçe işçisinin ne derece memnun oldularsa, işçilerinin zor durumundan da en az o kadar müteessir olmaları icap etmez mi?

Ne yazık ki, bu memleketin bir kuvvet halinde hayat bulması icap ederken nüfusun yüzde çoğunu teşkil eden kimseler huzursuzluk içerisinde yaşamaktadırlar.

Bugün yüzlerce işçisini hiç düşünmeden kolundan tutarak sefalet uçurumuna fırlatan işverenlere sorabiliriz: Acaba hiçbir işveren hiçbir işçisinin patronunun kazanmasından şikâyetçi olduğu duyulmuş mudur? Verilecek cevap kestirme olarak hayırdır.

Biz işçiler isteriz ve biliriz ki, çalışmamızın karşılığı elde edeceğimiz metah Milli iktisadiyatımız sağlamlaştıracak ve geliştirecektir. Bunu herkezin böyle bilmesini ist-

Mazhar Yaylalı 5 aylık faaliyet raporunu okumuştur.

Raporda ezcümle şöyle denilmektedir:

— «Biz «Mahmut Paşa» da çalışan mensucat işçileri küçük atölyelerde ve on kişiden az bir topluluk teşkil ederiz. Yeni İş Kanununa göre 10 kişiden az çalışan kimselerin İş Kanunu dahiline alınmaması ve yalnız Bakanlar Kurulu kararı ile iş kollarının icabı haline göre kanun kapsamına alınması bugün için bizi müşkül durumda bırakmaktadır. Tesellimiz şudur ki; bizimle beraber çalışan çok değerli Çalışma Bakanımız Reşad Semseddin Sırer'e yapacağımız bir müracaatla bu bölgede faaliyette olan küçük atölyeleri de İş Kanunu kapsamına alınmasını rica edeceğiz.

Bugün için; yalnız patronların lütfuna sığınarak iş görmeliğimiz yakında ortadan kalacaktır.,,

Sosyal yardım meselesine de temas eden Mazhar Yaylalı:

Çalışma Bakanı şehrimizde

İŞÇİ MESELELERİ ETRAFINDA GÖRÜŞMELER YAPTI

Çalışma Bakanı Reşad Semseddin Sırer şehrimize gelmiş Pazartesi, Salı günleri bazı tedkiklerde bulunarak işçi temsilcileri ile görüşmüş ve Ankara'ya dönmüştür.

Ankarada 4 işçi sendikası bir toplantı yaptı

ÇALIŞMA KONFERANSINA GİDECEK DELEGE SEÇİMDE BAZI DEĞİŞİKLİKLERİN YAPILMASI İÇİN BAKANLIĞA MÜRACAAT YAPILDI

Ankara (Özel) — 7 Haziranda Cenevrede toplanacak olan Milletlerarası Çalışma Konferansına katılacak Türk işçi delegesi hakkında Ankara'daki 4 işçi sendikası yönetim kurullarının iştirakiyle Motörlü Taşıtlar Sendikası Merkezinde bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıda Çalışma Konferansına gidecek delegelerin seçimi hakkında Çalışma Bakanlığının hazırladığı rüşubusları bazı maddeler üzerinde tartışılmıştır. Bazı maddeler üzerinde tartışılmıştır. Bazı maddeler üzerinde tartışılmıştır.

— Herşeyde olduğu gibi sosyal yardım işinde de Merkez bize maalesef müzahir olamamıştır. Şubemize bir doktor temini kendi üzerine alan Merkez Başkanı Yaşar İyidoğan da maalesef bu işte bigane kalmıştır.

Her şeye rağmen şubemiz merkezi mütemadi ikazları bize ait işleri takibettirmekte âdetâ bir piston vazifesi görmek zorunda kalmıştır.

(Devamı 4 üncüde)

Balat Un fabrikası işçileri iş ihtilâfı çıkardılar

İşçiler neticenin doğruluğundan emin bulunuyorlar

Balat Un Fabrikası Tahmil, Tahliye işçileri Mütahit Tefvik Alanay ile ücretlerin düşüklüğünden ötürü çıkan iş ihtilâfını halledemediklerinden Bölge Çalışma Müdürlüğüne müracaatta bulunmuşlardır.

İşçilerle görüşen bir arkadaşımıza:

— Biz Balat Un Fabrikasında tahmil - tahliye işçisiyiz. Ötedenberi az ücretle çalışıyoruz. Müteahhit tarafından her yıl ihale suretiyle alınan tahmil - tahliye işi bu yıl Tefvik Alanay tarafından görülmekte, kendisine ücretimizin arttırılmasını söyledik aramızda bu işi halledemediğimiz için Çalışma Mü-

İhtiyarlık Sigortası uygulanmaya başladı

Yeni kanunla işçilerimizin istikballeri emniyet altına alındı

Ankara (Özel) — Büyük Millet Meclisi Sekizinci Dönem çalışmalarının feyizli neticelerinden biri olarak, geçen Haziran 1949 ayı içinde yayımlanan 5417 sayılı «İhtiyarlık Sigortası Kanunu» 1 Nisandan itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Büyük bir lüzum ve ihtiyacı karşılayacak, işçilerimiz ve aileleri için birçok fayda ve nimetler sağlayacak olan bu sigorta kanununun tatbikine geçildiği 1 Nisan 1950 tarihi, memleketimizin Sosyal Sigorta alanında mühim ve ileri bir adımın daha atıldığı bahtiyar bir gün olarak daima anılacaktır.

Bu sigorta ile, işçilerimizin istikballeri emniyet altına alınmış ve ölümleri halinde geride bırakacakları aileleri efradının

zaruret ve müzayakaya düşmeleri de önlenmiş bulunacaktır. İhtiyarlık sigortası, esas itibarıyla İş Kanununun uygulandığı işyerlerinde çalışanlara tatbik olunmaktadır. Bu suretle adı geçen kanunun uygulandığı işyerlerinde çalışanlar, işyerlerine alınmalarıyla birlikte kendiliğinden sigortaya girmiş olurlar. Bununla beraber, İş Kanununa tâbi olmayan işlerde ve işyerlerinde çalışanlar da, toplu olarak ihtiyarlık sigortasından faydalanmak hak ve yetkisine sahiptirler.

Kanunen sağlanması gereken sigorta hakları, sigortalıların yaşlarıyla sigortaya tâbi işlerdeki hizmet sürelerinin ve verilen sigorta primlerine göre tayyün etmektedir.

İhtiyarlık sigortasının uygulanmasına başlanacağı sırada, ileri yaşta bulunan ve dolayısıyla ihtiyarlık aylığı alabilmesi için lüzumlu şartları yerine getiremeyecek olan sigortalıların durumları da kanunda gözönünde tutulmuş, bunların aylık alabilmelerini sağlamak üzere hükümler konulmuştur. Bütün bu yardım ve ödemelerin karşılanarak sigortanın yaşayabilmesi

(Devamı 3 üncüde)

Garsonlar Sendikası Başkanı İsmail İnan'ın beyanati

Başkan «mücadeleye devam edeceğiz», diyor

Garsonlar Sendikasının bazı işyerlerinde iş ihtilâfı çıkardığını yazmıştık. İş sahipleri bu ihtilâfı önlemek için işçilere tazyik yapıldığını duyuyoruz. Sendika Başkanı İsmail İnan bu hususta şunları söylemiştir:

«Bundan birkaç gün evvel Sendikamızın yeni İş Kanununa göre iş ihtilâfı çıkardığı yerler sayın gazeteniz vasıtasıyla umumî efkârâ arz edilmişti. Ötedenberi işçi haklarına yabancı kalan ve işçiyi her an baskı altında bulduran ve buldurmamak isteyen Konya Lezzet Lokantası sahibi bilhassa bu ihtilâftan sonra işçilere haddinden fazla tazyik etmektedir. Hatta ihtilâf için imzasını kullanan işçilerin bazılarını korkutarak ellerinden imtina imzaları alınmaktadır.

Adı geçen işverenin işçilere karşı icra ettiği bu mânâsız muamele hayret vrici olduğu kadar gülünçtür. Çünkü işçileri hâlâ bir saltanat zihniyetinin tahakkümü altında bulundurulması zamanının çoktan geçmiş olduğunu bir türlü göremiyor ve öğrenemiyor. Gerek işçiler ve gerekse Sendikamıza karşı alınan bu cephelelerden korkacak ve çekinecek değiliz. Artık işçinin kanunî hakları

muvacehesinde mücadeleden geri kalmıyacağımızı herkesin bilmesi lâzımdır. Biz işçileri şahsî baskılarla geçim ve yoksulluk tazyikine razı edeceğimizi düşünen evvelâ kendisini aldattığını bilmelidir.»

İş veren ve işçi temsilcileri

Ankara (Özel) — İş ve İşçi Bulma Kanununun tatbikatında bazı değişiklikler yapılmış bulunmaktadır. Bu yeni değişikliklere göre bundan böyle İş ve İşçi Bulma Danışma Kurulları yanında bir de Mahallî Danışma Kurulları bulunacaktır. Bu mahallî danışma kurulunda iş veren ve işçi temsilcileri de bulunacaktır.

HÜRBİLEK ZONGULDAK'ta

Yarın yapılacak (Zonguldak kömür işçileri sendikası) kongresini takip etmek üzere arkadaşımız Muzaffer Deyşal'ı Zonguldak'a göndermiş bulunuyoruz. Arkadaşımız aynı zamanda Zonguldak'taki işyerlerinde bir röportaj serisi hazırlayacaktır.

İşçi gözü ile

Hastahaneden yeni bir şikâyet daha

Bakırköy Bez Fabrikası işçilerinden Hilmi Dere, gazetemize gönderdiği bir mektupta şöyle söylemektedir:

(Bakırköy Bez Fabrikasında çalışan ve sigortalı olan bir işçinin ailesi hastalanarak İşçi Sigortaları Kurumu Hastahanesine kaldırılmıştır. Kadın hastahane bir erkek çocuk dünyaya getirmiş ve tedavi görmüştür. Bu doğumdan sonra kadın çalışmayacak durumda olduğundan işin den çıkarılmıştır. Aradan yedi ay geçtikten sonra hastanın kocası Fabrika idaresi tarafından çağrılarak karısının tedavisinden dolayı 202 lira borçlu oldukları söyleniyor ve paranın hemen ödenmesi isteniyor.

Ben işçi sigortaları kurumundan ve hastahanedен soruyorum: Kadın hastahanedен çıkalı 7 ay olmuştur. 7 aydanberi akıllarımız nerede idi? Hastahänenin sigortalı işçiyi tedavi ettikten 7 ay sonra para istemesi nasıl iştir? Bize bunu önceden haber verselerdi, biz de hastalarımızı kendi hastahanelerimize değil, Belediye hastahanelerinden birine yatırırdık.»

Günün hakikatleri ve işçiler

Yazan: Bedri Ataman

Türk işçisi içerisinde Milliyetçi olmayan ve hele Milli menfaatlere aykırı hareket edecek bir tek kimse esasen yoktur.

Böyle olmakla beraber temiz bir ana ve babadan doğan bir yavru fena bir muhitte büyütülür ve kötü terbiye edilirse muhakkak kötü bir insan olarak yetişir ve cemiyet bundan zarar görür. Terbiyesi ile hiç meşgul olunmaz hüdayi nabit olarak yetişirse belki zararlı olmayabilir, amma faydalı bir insan olarak yetişebileceği de temin ve yüzde yüz kabul edilemez. İşte bu düşünce sendikalarımız için de varid olabilir.

Milliyetçilik aynı zamanda bir terbiye ve kültür alma dolayısıyla insanda doğan ruh ve vicdan inancı meselesidir. Milliyetçi bir muhitte doğmuş büyümüş, o terbiyeyi ve kültürü almış olduğumuz için milliyetçiyiz. Binaenaleyh kanununun bu sarıh ve kat'i hükmü bizim ahlımızda mevcut milli terbiyeyi ve Milliyetçilik ruhunu siyasi cereyanların tesirinden vıkaye etmek içindir. O halde sendikalar kanunu Türk işçisinin sendikacılık anlayışına uygundur. Ve uygun olduğu içindir ki Türk işçi sendikaları ve sendikalar Birliği Kanununun kendilerine gösterdiği ve aydınlatığı yolda yürümektedirler.

İşçi ve işveren sendikaları kanunun diğer bir koruyucu müeyyidesi de, Sendikaları ve sendikalarımızın kurduğu Birliği, sendika ve Birlik olarak siyasetle iştigalden meneder.

Sendikalarımız ve Birliğimiz kanunun bu çok yerinde ve faydalı hükmüne tamamiyle sadık olarak birer teşekkül olarak siyasi hareketlere vasıta olmadılar. Fakat b utemiz ve masum teşekküller böyle bir iftiraya maruz kaldılar.

Söz sırası geçmiş iken bu hususta bir iki noktaya işaret etmekte ve bir kaç söz söylemekte fayda gördüm. Sözlerim tamamiyle kendime ait olmakla beraber sendikalarımızı ve birliğimizi tebriye mahiyetindedir.

Biz birer teşekkül olarak şim diye kadar hiç bir siyasi partinin emelinin tahakkukuna çalışmadık ve yine hiç bir siyasi partinin âleti veya oyuncuğ olmadık. Milliyetçi birer teşekkül oluşumuz, herhangi bir partinin milliyetçilik anlayışı ile eşit oluyorsa bu eşitlik bizim o partinin emelinin tahakkukuna hizmet ettiğimiz mânasına mı alınmalı? Bu günah ve insafsızlık değil midir?

Asıl bize bu kuru ve bayatlamış iftirayı yapanların gizli maksatları tamamen siyasidir. Yegâne emelleri sevgi ve hürmet beslediğimiz, kalblerimizi kazanmış, bize daima müzahir olarak adeta işçilere hizmet etmiş şahsiyetlerden bizi uzaklaştırmaktır. İşçilere zahir olan ve bizleri daima güler yüzle karşılayıp elimizi samimiyetle sıkıca aramızda bulmaktan ve bizle hasbihal etmekten zevk alan beraberce derdleşirken bizim gibi

acı duyan b ubüyük ve olgun insanlar, eğer bir siyasi parti mensubu iseler veya Devleti veya yahut Hükümeti temsil ediyorlarsa uzattıkları ellerini hürmetle sıkarsak ve kendilerine yaklaşırsak, bu hareketimiz siyasi bir partinin âleti olmak demek midir? Hayır kardeşim! Bizim bu hareketimiz ne siyasete karışmak ve ne de siyasi bir partinin âleti olmak demek değildir? Bu yakınlığın bir tek gayesi «Dâvamız» diye isimlendirdiğimiz işçilerin geçim ve refah seviyelerinin daima yükselmesine hizmet etmeği can ve gönülden arz edenlerle beraber çalışmaktır.

Kim ne derse desin! Biz yine Birlik ve Sendika olarak kanunun bu hükmüne eskisi gibi sadık kalacağız. Bu sadakatimiz yalnız kanunî bir müeyyidenin mevcut bulunması dolayısıyla değil, aynı zamanda başında bulunduğumuz teşekküllerin selâmeti ve menfaati icabı olduğu için devam edecektir. Daima gayri siyasi birer teşekkül olduğumuzu bileceğiz.

Sendikalar Kanunu, Sendikaları ve Sendikalar Birliğini siyasetle iştigalden meneder. Fakat işçileri herhangi bir siyasi parti üyesi olmaktan men etmez. Her işçi bir fert ve vatandaş olarak programını beğendiği bir partinin üyesi olabilir. Sendikalarda ve Birlikte siyaset yasak fakat partilerde tabiidir.

İşçi Sendikalarının ve Sendikalar Birliğinin idare kurullarını teşkil eden arkadaşların hemen hemen hepsini tanıyoruz. Hepsini de kanatlarını açıkca ifade edebilen medenî cesareti ve kültürü haiz insanlardır. Kendi reylerimiz ile inanarak seçip sendikalarımızın ve birliğimizin başına getirdiğimiz, manevî mesuliyetlerimizi omuzlarına yüklenen bu değerli arkadaşlarımızın ekserisi partilidir.

Sendikalarının veyahut aynı zamanda Birliğin idare kurulunda vazife aldılar diye bu arkadaşlarımızın inanarak hizmet etmekte oldukları prensiplere ve siyasi programa sirtımı çevirsinler? Ne biz kendilerinden böyle bir şey isteyebiliriz ve ne de onlar böyle bir harekette bulunmazlar. Bu fedakâr arkadaşlarımızı yükledikleri vebalin büyüklüğünü ve ağırlığını elbetteki hissediyorlardır. Bize en iyiyi göstereceklerdir.

Önümüzdeki bir buçuk aylık kısa zaman bilhassa biz işçiler için çok önemli bir devredir. Seçimler dolayısıyla partiler arasındaki mücadele başlamıştır. Bu siyasi mücadele gün geçtikçe daha da şiddetlenecektir. Siyasi partiler arasında bu seçim mücadelesi oladursun, biz işçiler bir fert ve vatandaş olarak bize önderlik eden bu arkadaşlarımızla sendika mevzuunda olduğu kadar bir olup karar verebilecekmiz. Ben şahsen sendikalarımızı bu işe karıştırmadan ayrı bir toplantı yapılarak bu seçimde ne yapmamız ve kimi desteklememiz lâzım geldiğini tayin ve tesbitte fayda görüyorum. Çünkü memleketimizde

(Devamı 3 üncü sahifede)

Haftanın yazısı

S P O R

Yazan: Seyfi Demirsoy

İşçi sendikaları ticari gayeler taşımamak şartıyla sağlık ve spor teşekkülleri kurabilirler kaydı Sendikalar Kanununda ve birçok sendikaların tüzüğünde yer almıştır. İstanbul İşçi Sendikaları Birliği bir spor klübünün kurulması için geçen yılki çalışmasında prensip olarak kabul etmiş bulunuyordu. Bu prensip kararının kuvveden fiile çıkarmak zamanı gelmiş ve geçmiş bulunmaktadır.

Evet zamanı gelmiş ve geçmiştir diyorum. Zira henüz yeni bir mazisi olan İsrail devletinin dâvetlisi olan memleketimizin sevilen k üplerinden Fenerbahçe komşumuz memlekette yaptığı dört futbol maçının dördünde Hapoel adlı işçi sendikalarına bağlı bir spor klübü ile yapmış ve iki maçı galip ve diğer iki maçı da mağlup olarak bitirmiştir...

Gerçi yapılacak, düzeltilecek bir çok aksak düzen işlerimiz vardır. Bunun yanında genç ve dinamik işçi arkadaşlarımızın pek çok fayda görecekları sporda da ilerlemeler kaydetmemiz lâzımdır. Hürbilek koleksiyonu arasında sendikaların spor teşkilatı kurmaları hakkında yukunu bir hayli tutan temenni ve teşvik mektuplarına rastgeliyoruz. Babadan kalma olan güreşte dünyaya Türk gücünü yayan güreşçilerimizin ekserisi işçilerdir. Bir çok spor klüplerinin futbol, atletizm, yüzme gibi branşlarında yer alanlarında bir çokları işçi olduğu bir haikkattir.

Sendikacılıkta bir hayli yol alan Türk işçisi sporda da dağınık olarak ilerlemeler kaydetmiş bulunuyor. Yapılacak iş dağınık bir şekilde spor yapan Türk işçisini sendikaların veya birliklerinin kuracağı spor klüpleri çatılarının altına toplamak lâzımdır.

Bu uğurda da hayırlı bir adım atmış bulunan İstanbul İşçi Sendikaları Birliği her işte olduğu gibi bu işte de muvaffakiyetler kaydedeceği muhakkaktır.

İstinye şubesinde vazife taksimi

İstanbul Liman ve Dokları Gemi Sanayii İşçileri Sendikası geçen hafta kongresini aktetmişti öğrendiğimize göre bu sendikaların aralarında yaptıkları vazife taksimi şöyledir.

Yönetim Kurulunda:
Başkan; Nafiz Demirel,
Başkan vekili; M. Feyzi Kılıç Sayman; Fuat Bayer Veznedar; Hüsnü Yüksel Sekreter; Saim Işık Üye Burhan Koç « Nusrat Denizeri Haysiyet Divanında

Başkan; Bedri İbağ Üye: Mehmet Yalın, Mustafa Ünerman, Osman Onaran Denetim Kurulunda: Zeki Ergöz Fehmi Öbüt Emin Döker İhsan Taşkın Bulunmaktadır.

Sendika başkanlarına 4 sual

Anketin son cevabı

Okuyucularımızın da pek yakından bildikleri gibi, bundan bir müddet önce Sendika Başkanları arasında açtığımız bir anket geniş alâka toplamıştı. Gelen cevapların sonunu beklিয়েk elde edilen neticeyi bildirmemiştik. Bunda isabet etmiş olduğumuzu gördük. Zira tam neticeyi bildirmek üzere hazırlanırken Yunus Çimento Fabrikası İşçileri Sendikası Başkanı arkadaşımız Niyazi Can'dan bir mektup aldık. Niyazi Can'ın dört sualimize cevap teşkil eden bu yazısı hakikaten bir tedkik mahsulüdür. Aşağıya aynen aldığımız bu yazıdan bir çok arkadaşlarımızın faydalanacaklarından eminiz.

Suallerimiz şunlar idi:

- 1—Sendikanız ne gibi müşküllerle karşılaşmaktadır?
- 2—İşverenlerle olan münasebetlerinizden ve iş verenlerin Sendikanıza karşı takındıkları tavırlardan memnun musunuz? Bu husustaki temennileriniz nelerdir?
- 3—Sendika olarak ele aldığınız başlıc adâvalar nelerdir? Bunların hangilerinde muvaffak oldunuz, hangilerinde olamadınız? Sebepleri?
- 4—Sendikaların inkişafı için, sendikalar kanununda veya diğer kanunlarda yapılmasını istediğiniz bir değişiklik var mıdır? Varsa nelerdir?

YUNUS ÇİMENTO İŞ. SEN. BAŞ. NİYAZI CAN DALİBAR DİYOR Kİ:

1.—Yeni bir İş Kanunu ile desteklenen 5018 sayılı Sendikalar Kanunu eksiksiz ve kusursuz bir kanun sayılabilir, ne yazık ki, bazan, mevzuatı tatbik edecek kimselerin anlayışsızlığı, bilgisizliği, kabiliyetsizliği ve bundan doğan ukalâhğı dolayısıyla Sendikalarımızın gelişmesi ve layık oldukları rağbeti bulabilmesi ihtimalden tamamen iraktır.

Meselâ: İngiliz harb gemilerinin tarretlerinde acemi bir topçu koyunuz, ne yapabilir? Nasıl kullanacağını bilmediği o acı acı cihazları seyrettikten sonra, muhakkak «BU TOPLAR KULLANILMAZ DEĞİŞTİRİN» der. Maamafih yetki sahipleri, topları değiştirmeyecekler, ACEMİ TOPÇUYU DEĞİŞTİRECEKLER. İşte Sendikalarımız aynı vaziyettedir; acemi ellere düşükleri zaman, işe yaramaz bir şekilde gi-

İşçi Sen. Baş. Niyazi Can

rerler. Ezcümle karşılaşmakta olduğumuz başlıca müşküller şunlardır:

A) Sendikalar Kanunumuz var, amma daha iyice tatbik edilemiyor.

(Devamı 3 üncü sa: de)

Sendika Başkanlarına 4 sual

(Baş tarafı 2 de)

B) Sendikalarımız var ama, hakiki Sendikalarımız henüz azdır. ve şuurlu bir Sendikacı kitleyi yetiştirilinceye kadar Sendikacılık çok defa yerinde adım sayacak ve belki bazan yanlış yola da girecek ve (Zararın neresinden dönlürse kârdır) düşüncesiyle geri dönmek mecburiyetinde bulunacaktır. Misal olarak: Sendikalar kuruluyor. Sonra her ilde bir Sendikalar Birliği kuruluyor. Daha sonra, muhtelif sanayilere göre birer Millî Federasyon ile bütün Sendikaları birleştirecek Millî İş Konfederasyonunu kurmaktan başka yapılacak ne iş kaldı?

Maalesef görüyoruz ki, işçi topluluklarında fikirce ekaliyette kalanlar propağanda ile fikirlerini ekseriyete kabul ettirmeye uğraşacakları yerine, demokrasi usullerine aykırı olarak işçi dâvasına ihanet ederek, birlik ismi verdikleri yeni teşekküller meydana getirmeye çalışıyorlar. Güllünc oluyorlar... Bir Birlik kuruldu, yanında bir Birlik daha kuruyoruz diyorlar: Kurdukları Birlik değil İKİLİKTİR. Onların tâbirine göre başkası tarafından bir Birlik daha kurulursa o zaman ÜÇLÜK olur, vesaire, vesaire...

Garp memleketlerinde yaşamış olan arkadaşlar bilirler ki, İşçi hareketlerine karşı işverenlerin kullandıkları ilk silâh nifak sokmaktır. Üstü yeni değil zaten: Fransa Kralı Onbirinci Lui bu hususta en ustalardan sayılır ve Birinci Napolyon «HÜKMETMEK İÇİN İKİLİK YARATMAK» meşhur düsturu ile bu fikirlerin nazariyecisi oldu. Diğer, Lâtinler, Germenler, Anglo-Saksonlar da menfaatları için ikilik yaratmakta Fransızlardan aşağı değildiler.

C) Kimi bilmiyerek yanılarak, kimi kasten Sendikacılık yolundan ayrılıp yvasi hedefler peşinde koşanlar var. Ve bu suretle memlekette huzursuzluk yaratıyorlar. En canlı misal Grev ve Lokavt hakları meselesi etrafındaki siyasî faaliyetler. Meslekî amaçları, Millî alanda ve Millî birliği bozmaya gerçekleştirmeye uğraşan Türk Sendikacılığının karşısında arsulusal siyasî ve ihtilâlcî, SINIF MÜCADELESİNİ güden ve Millî birliği bozan soysuz bir Sendikacılık peyda oldu.

2 — İşverenlerle münasebetlerimize gelince: Maalesef bunlarla şimdiye kadar hiç bir resmî münasebet tesis edemedik. İşverenlerimizin herhangi bir İşçi teşkilâtına karşı takındıkları tavır kirpinin vaziyetine benzetebilir. Hele Sendika kelimesini işittiler mi? tüyleri diken diken oluyor. Bu korkunun sebebini anlamıyor değiliz. İşverenlerimiz garpli oldukları için, yalnız sınıf mücadelesini güden, siyasî ihtilâlcî ve arsulusal Sendikacılığı biliyorlar. Meslekî, Millî Türk Sendikacılığının ruhunu anhyamıyorlar; Memleketlerinde gördükleri yıkıcı ve bazan kanlı grevleri gözönüne getirerek sınıf mücadelesi zihniyeti ile herhangi bir işçi teşkilâtını tanımamak ve bunu yok etmek kararındadırlar. Gazetecilerin işçilerle görüşmelerinealeyhtardırlar. Günün birinde herhangi bir gazeteci işçilerden «İŞVERENDEN MEMNUN MUSUNUZ?» diye şöyle basit bir sual sordu mu? Vay efendim! kıyametler kopar. Ne küstahlık! Öyle ise niçin evlerimize girip hizmetçilerimizden «EFENDİNİZDEN MEMNUN MUSUNUZ?» diye sormuyorlar, diyorlar. Burada çok haklı olarak diyebiliriz ki: sınıf mücadelesine girişmek niyetiyle «GREV HAKKI İSTİYORUZ» diye bağırarak birkaç düzine işçi ile bir takım demagog politikacı, işverenlerimizi bilsübin korkutuyorlar. Tabiidir ki, bugibi hareketlerden hiçte memnun değiliz.

Bu hususta temennilerimiz: Türk Sendikacılığı meslekî ve millî olup sınıf mücadelesinin istenmediği, bilâkis sınıflar kayboluncaya kadar sınıf işbirliğinin istendiği işverenlerimiz tarafından anlaşılacak senelerdenberi boşluğa uzatılan elimizin alınmasından ibarettir. Mübalâğa etmiyorum, misâl vereceğim:

A) 1941 senesinin sonunda Beden Terbiyesi Kanunu mucibince kurulmuş olan «Yunus Çimento Fabrikası Gençlik Klübü» başkanı idim. Spor yapmak ve Yurt müdafaası için kurulan bu teşkilât en nihayet bir işçi teşkilâtı idi. 8.7.1942 tarihinde «O güne kadar klüp işlerindeki mesaimе teşekkülle başkanlıktan affedildiğimi» mektupla bildirdiler.

Bahane: Müdüriyetçe klübün idare heyetinin yeniden ve mükellefler arasından teşkilî münasip görüldüğü... Yeni idare heyeti ise ne toplantı yaptı ne de teşkilâtlandırdı. Muntazam teslim edilmiş demirbaş eşya bakılmıyarak ziyan oldu, mevcut ile sonradan kesilmiş paralar hesapsız, kontrolsüz, yetkisi olmayan kimseler tarafından harcandı. Maaş mafihi istenilen netice elde edildi. Gençlik Klübü «En basit şekline girdi» Fransızca olarak yüzüme söyledikleri gibi: (Le Club a ete réduit a sa plus simple expression) yani açık türkçe ile «Gençlik klübü yok edildi»

B) 1946 da Yunus Çimento Fabrikası Memur ve Müstahdemlerinin Yardım Derneği kuruldu. Üç sene üstüste derneğin başkanlık ettim. Yardımlaşma kolu için işçilerden kesilen ceza paralarını almak için BİR SENE uğraştık. İş Kanununun 30. uncu maddesi aynı kanunun 108. inci maddesinin 9. uncu fıkrası ile takviye edilmiş olmasaydı hâlâ bekliyecektik. Çok şükür aldığımız tedbirler sayesinde 1946 dan beri kesilen cezaların hepsi yardımlar hesabına tahsil edildi. Enerjik hareketleriyle birkaç müsbet netice elde eden ilk dernek idarecileri yerine geçen daha «Siyasî» elemanlar, iverenden oyalayıcı sözlerden başka ne elde edebildiler? Yardım Der-

DAVALARIMIZ

(Baş tarafı 2 inci sahifede) henüz kurulmuş bir işçi partisi yoktur. Olmadığına göre de muhakkak ki bize en çok müzahir olan partiyi desteklememiz lâzım gelecektir.

Bizdeki işçi sayısı oy vermeye hak kazanmış aile efradı sayısı ile beraber hesap edilecek olursa milyonu aşar. Bu hesaba göre biz işçiler bu büyük seçimde hem fikir olup ittifak edebilirsek destekliyeceğimiz partiyen en az 25 ilâ 30 Milletvekili kazandırabiliriz. Ve hattâ kazandıracağımız bu 25—30 Milletvekilinin yarısının işçi olmasını istiyebiliriz. Böyle bir talepte bulunduğumuz takdirde tek lifimizin parti tarafından hemen reddedileceğini zannetmiyorum. Milletvekili namzedi olarak ileri süreceğimiz arkadaşlarımız yok değildir. İşçi Milletvekili sıfatıyla işçileri Büyük Millet Meclisinde bihakkın temsil edebilecek olgun ve kültürlü arkadaşlarımız vardır.

Ancak; burada bize düşen vazifeyi yapabilir miyiz? Eğer bu suuru gösteremez isek dimyatta pirince giderken evdeki bulgurdan da oluruz.

OKUYUCULARIMIZA

Hürbilek gazetesinin dahi iyi çıkabilmesi için fikirlerinizi bildiriniz. Gazetenizi okuyunuz ve okutunuz.

neği 1947, 1948 ve 1949 senelerinde yazılı olarak Fabrika Müdüriyetinden muhtelif ricalarda bulundu; maalesef bu yazılarına hiç bir zaman cevap ve netice alamadı.

İhtiyarlık Sigortası

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

için, işçi ve hizmetli ücretlerinden % 4 nisbetinde prim alınacak ve aynı nisbette bir prim de işveren tarafından ödenecektir.

Bu sigortanın tatbikatı ile ilgili hazırlık ve faaliyetler, İşçi Sigortaları Kurumunda halen ikmal edilmiş bulunmaktadır. Ayrıca yapılacak muameleleri ve Amerika'dan getirilen yeni makinelerin kullanılışını, bu işte çalışacak memurlara öğretmek üzere, İstanbul'da bir mütehassısın nezareti altında Kurs açılarak derslere başlanmıştır. Kanunun güttüğü maksat ve gayeler ve işçilerimize sağladığı hak ve menfaatler etrafında, geçen akşam Ankara Radyosunda İşçi Sigortaları Genel Müdürlüğünde İhtiyarlık Sigortası Şubesi Müdürü Reşat Ak tarafından bir konuşma yapılmıştır.

Biz de bu vesile ile, İhtiyarlık Sigortasının aziz yurdumuz ve yurtsever işçilerimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ederiz.

Ankarada - 4 - işçi sendikası

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

Neticede Çalışma Bakanlığının hazırladığı yönetmelikteki lisan bilen delegenin gönderilmesi hakkındaki maddenin kaldırılması için Bakanlığa müracaat edilmesi kararı alınmıştır.

Diğer taraftan seçim usulleri etrafında da bazı konuşmalar yapılmış ve seçimlerin kurulacak olan seçim kurulu tarafından tanzimi cihetine gidilmesi kararına varılmış ve bu kararın Bakanlığa bildirilmesi uygun görülmüştür.

Diğer taraftan sendika temsilcileri Bakanlığın hazırladığı yönetmelikte değişmesi lâzım gelen maddelerin tâdil edilmediği takdirde Cenevre'de toplanacak Çalışma Konferansına katılacak delege seçimlerine istikrar etmemek kararına varılmıştır.

ARJANTİN İŞÇİ ATEŞESİNİN ZİYAFETİ

Memleketimize tayininin 1 inci yıl dönümü münasebetiyle arjantin işçi ateşesi Senor F. F. Moggia 3 Nisan akşamı Atlantik lokantasında İst. İşçi Sendikaları birliği ileri gelenlerine bir akşam yemeği vermiştir. Yemekte Arjantin Viskonsolosu genç diplomat Senor Lupis de hazır bulunmuştur.

Yaşar İyidoğan işçilik vâsını kaybetti

1 Nisan 1950 tarihinden itibaren yürürlüğe giren ihtiyarlık sigortası kanunu kapsamına girmeyen ve bugünkü durumu ile işçilik vâsını kaybeden Yaşar İyidoğan liginden ve Sendika Üyeliğinden Birlik Yönetim Kurulu Üyeden ayrılmıştır.

İSVEÇ İŞÇİLERİLE 7 ay...

No. 13

Konuşan Muzaffer DAYSAL

Riks Bankta yapılan süratli muamele - Stokholm Ticaret Ateşemizin yakınlığı - Karla Plan - Güneş sadece bir sembol - İşçi temsilcileri ile ilk toplantı

Hep beraber ötelden çıktık. İlk iş olarak (Riks Bank) a uğramak ve Türkiyeden namımıza za bir havale olup olmadığını sormak oldu.

Kendimizi tanıtip pasaportlarımızı gösterdikten sonra; memur elimize bir kâğıt uzattı. Tatbik imzalarımızı aldıktan sonra Vezneye gidip işimizi bırtdiler. 3 dakika içinde tamamlanan bu iş karşısında şahsa olan itimadın bir numunesini de görmüştük. Biz iki yabancı; banka memuru da bizi tanımayan biri idi. Öyle olduğu halde hiçbir sual sorulmadan işimizi yapmışlar ve paramızı vermişlerdi.

Bankadan sonra yine yanımızda Muammer Pamuk olduğu halde Stokholm Ticaret Ateşemiz Ahmet Karaoşman'ı makamında ziyaret ederek; Stokholm'e geliş sebebimizi izah ettik.

Büyük bir alâka ile bizi dinleyen Ticaret Ateşemiz; derhal faaliyete geçerek, Mesleğimizi ilgilendiren mevcut fabrika mümessilleri ile ertesi günü saat 11 de buluşmak üzere bir toplantı tertibetti. (Karla Plân) denilen muhitteki Ticaret ateşemizin binasında ertesi günü buluşmak üzere ayrıldık.

Açık teşekkür

İstanbul Bira Fabrikası İşçilerinden aldığımız bir mektupta kendilerinin; fabrikaya gelen ve beheri 4—5 ton tutarında olan 81 lira tankını rıhtımdan fabrikaya kadar hiçbir arıza kaydetmeden nakillerinden ve bu nakliye ameliyesini ucuza mal etmelerinden ötürü almış oldukları ikramiyeden Fabrika Müdürü İstanbul işçisinin yakından tanıdığı sayın Besalet Ersanliya gazetemiz vasıtasıyla bildirmekteyiz. Mektup muhteviyatından anlaşılacağına göre ikramiye alan işçi adedi 22 dir. İkramiyenin yekünü 2500 lirayı geçkindir.

Uçaklarda Türk Sigarası

0:0

Öğrendiğimize göre, Tekel Umum Müdürlüğü, Türk sigaralarını tanıtmak için Pan Amerikan Havayollarıyla bir anlaşma yapmıştır. Memleketimizden gelecek uçakların bütün seferleri boyunca bu uçaklara binen her yolcuya muhtelif neviden üç sigarayı ihtiva eden bir kutu hediye edilecektir.

ÖZÜR DİLERİZ

Yazılarımızın çokluğundan Sivastapol Fedaileri tefrikamızı koyalamadık özür dileriz.

(«Karla Plân» hakkında daha sonra okuyucularım genî malûmata rastlıyacaktırlar.)

Ticaret Ateşemizin yanından ayrıldıktan sonra; bütün günümüz İsveçteki çalışma programımızı gözden geçirmekle geçti. ertesi günü toplantıyı müteakip vaziyetimiz taayyün etmiş. Stajımıza fiilen başlamış bulunuyorduk.

Ancak; 7 ay İsveçte geçen çalışmamız ve İsveç işçileri ile temaslarımız hakkındaki hususlarageçmeden evvel; İsveç ile bu memlekette çalıştığımız şehirler, ve İsveçlilerin örf ve âdetleri hakkında kısaca bir malûmat vermeği faydalı bulunuyoruz.

Bilindiği gibi; İsveç, Şimali memleketlerinden biridir. Bu memleket sakinleri kapı komşuları sayılan Norveç ve Danimarka ile «gül gibi geçinirler.» Yaptıkları sıkı spor temaları ve diğer müsabakalarla; âdet ve örfleri birbirine pek karışmıştır.

Çok ucuz seyahat tarifeleri sayesinde daima birbirlerini ziyaret ederler.

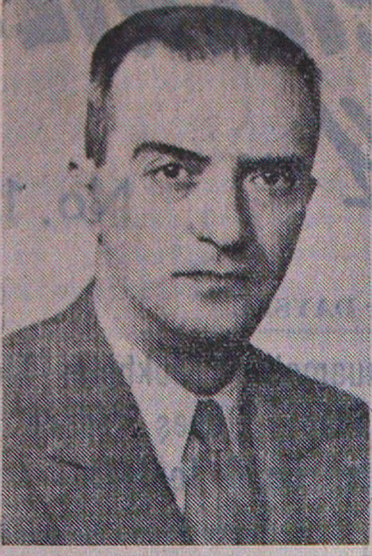
Bu memlekette; sert bir iklim hüküm sürer; yazları serin, kışları çok soğuk, ilk ve sonbahar mevsimleri soğuk ve rutubetlidir. Kısaca her mevsiminde «Soğuk» vardır. Sayısız gölleri, nehirleri, akar suları bulunur. Bilhassa Stokholmda nehirler arap saçı gibi birbirlerine girmiştir. Stokholmda, kutuplarda hüküm süren 6 ay gündüz 6 ay gecenin tesiri olacak, 22 haziran gecesi güneş takriben 23 de kayıp olur. Ve saat 2 de tekrar görülür. Bu zamanlarda caddelerde gazete okumak kabildir. Fakat İsveçte güneş yakıcı değildir. Bu bakımdan da İsveçliler: «Güneş burada hayat kaynağı olmaktan ziyade sadece bir Sembol»dür. diyorlar. Bunun tabii neticesi olarak yetişen selzede lezzet duyulamaz. Kırmızı turp'un lezzeti bile yurdumuzdaki ile çok ayrı. Adeta bir ot tadı var... İsveçliler güneşi o kadar çok severler ki, nazlı bir sevgili gibi güneş kendini gösterdi mi Park da, balkon da; nerede olursa olsun gözlerine siyah gözlüğü takan güneş altına yatar. (Devamı var)

HÜRBİLEK HAFTALIK GAZETE Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Yazı işlerini fiilen idare eden Seyfettin Demirsoy

0:0

Basıldığı yer ALIŞAN DOBRA MATBAASI Telefon : 25489

Fabrika müdürü Şevkati Türkekul

— 2 —

Bakırköy Pamuklu Sanayii Fabrikasında Müdür Şevkati Türkekul ile görüşmek üzere odasının kapısı önüne geldiğim vakit; orada bir yığın işçi ile karşılaşım. Fabrika Müdürü ile görüşmek üzere geldiğimi haber verdikleri an beni her zamanki güler yüzü ile kapıda karşıladı. Maksadımı anlattıktan sonra kısa bir müddet beklememin icap ettiğini şöyle izah etti:

— Bugün benim işçi arkadaşlarımla; işçi arkadaşlarımla benimle dertleşme günümüzdür. Her hafta Cuma günü böyle dertleşiriz.

— Meselâ ne dertler üzerinde durursunuz? dedim.

— Bu isabetli ziyaretinizde arada geçecek konuşmalarımızla daha iyi öğrenmiş olursunuz, daha realist olur görüşleriniz.

Fabrika müdürünün bu sözü ile ben arada geçecek bütün konuşmaların tesbitine müsaade almış oluyordum. Teşekkür ettim.

Fabrika müdürü odacıya «sırada olan gelsin» dedi.

Kapıdan iri yarı tuttuğunu koparabilecek kuvvette kara yağız bir işçi girdi. Başındaki kasketini koltuğunun altına sıkıştırıp iki elini önüne kavuşturup hafif bir bel eğimi ile selâm verdi ve:

— Ben iki defa garnitürtellerini yanlışlıkla kırdım. Bu iş ko-

ROPÖRTAJ Bakırköy Bez Fabrikasında

Fabrika müdürü ile işçilerin dertleşmesi - İşçilerin müdüründen istedikleri - İyi iş görem-yen doktor - Ve tensikatın Şevkati Türkekul'a göre izahı

lunda ehil olmadığımından şimdi fabrikanın inşaatında çalıştırılmıyorum.

Fakat eski kazancıma nazaran bugünkü aldığım para yarıya inmiş oldu. Çok müşkül durumdayım bu vaziyette geçinemiyorum.

Fabrika müdürü önündeki deftere işçinin bu sözlerini not ettikten sonra:

— Şimdilik biraz sabırlı olacaksınız. Seni kazan dairesine nakledeceğim gine eski kazancını elde edeceksiniz. Ne yapalım bir daha işinde daha dikkatli çalışacaksınız Fabrika bizim evimiz Risk kapımız biz dikkat etmezsek sonra ne olur. Buraya dünyanın parası dökülüyor. İnsan evinin eşyasına nasıl bakarsa ekmek yediği yerin her şeyine de öyle bakmalıdır. Değil mi? Dedi.

İşçi; müdürünün bu nasihatini can kulağı ile dinleyerek teşekkür etti ve ayrıldı.

Böylece bu tarzda her işçi müdürü geliyor ve dertleşiyordu. 8 çocuk babası olan ve saatte 40 kuruş ücret alan Ali Tomakan adında bir işçi yürekler acısı bir teklifte bulundu. Bu teklifi kendi ağzından dinliyelim:

— Efendim 8 çocuk babasıyım. Gece koudularda oturuyorum. Eskiden burada bana verilen bir öğün yemeğimin yarısını eve götürürdüm. Şimdi men ediyorlar müsaade edin de yine eskisi gibi yemeğimi çocuklarıma götürüyüm. Yoksa gırtlığımın geçmiyor.

İşçinin bu pek sayım dikkat derdini, fabrika müdürünün dinlerden âdeta içinin sızladığını yüzünden okuyabilmişim. Şevkati Türkekul'un cevabını merakla bekliyordum. Müdür dedi ki:

— Bak usta! Sana verilen yemeğin eve götürülmesine mü-

Yazan: Muzaffer DAYSAL

saade edemem çünkü o sana; senin daha iyi çalışabilmen için verilen bir hak. Eğer sana bir yardımın dokunacağına inanıyorsan; çok yakında saat ücretine bir zam yaparım fakat bir başka işe nakledeceğim. İşçi yeni bir teselliye kavuşarak müdürün yanından ayrıldı.

Konya Ereğlisi Mensucat Fabrikasından transfer edilerek Bakırköy'e gelmiş İbrahim Ünlü adında bir başka işçi de:

— Ben Ereğlide çalışırken 75 kuruş saat ücreti ahyordum. Buraya geldiğim vakit imtihan

Fabrika müdürü Şevkati Türkekul işçilerle beraber

edildim. 55 kuruş saat ücreti taayin ettiler ve bu ücretin tırubü devresine münhasır olduğunu anlattılar. Teknik kurs görmüş, Kalifiye bir işçi olarak Dahili nizamnameye uymamanın bir şart olduğunu bildiğim için o zamanlar 55 kuruşu kabul ettim. Aradan tam 6 ay geçti henüz hiç bir değişiklik olmadı. Bugün tırubü devrenin geçmiş bulunuyor. Eğer isterseniz bir daha imtihan olabilirim. Mesleği üzerinde bu kadar kuvvetle konuşan ve iş terbiyesine tamamen vakıf bu işçiyi:

— Saat ücretin 75 kuruştan aşağı olmamak üzere herhalde bir barem taayin etmişlerdir. Ve tırubü devrenin tamamlandığına göre tırubü bugün, yarın sana ulaştırırlar, dedi.

Bir aralık odacı artık başka işçinin kalmadığını bildirmesi üzerine; Müdür:

— Artık serbestçe görüşebilirsiniz. Ne yapalım? Her hafta Cuma günü işte böyle onları işlerinin başından ayırmadan öğle paydoslarından istifade edip dertleşiyoruz. Dedi.

— Çok iyi bir usul. Onlarla böyle arkadaşça dertleşmek; müsterek dertleri ortaya atarak halletmek bu vesile ile yaralarını merhem olmak yolundaki bu

çalışmanız diğer işveren vekilleri veya işverenlerde de bir usul haline gelse ne mutlu, dedim. Ve ilâve ettim:

— Bugün; mensucat sanayisinde geniş bir işsizlik mevzuubahis olmamakla beraber; yer yer bu vadide bazı emareler baş gösteriyor. İşverenler bu tensikatın kâr noksanlığından ileri geldiğini ileri sürüyorlar bu husustaki fikriniz nedir?

— Herşeyden evvel şunu söyleyeyim ki; mensucat sanayisinde kâr; azami % 12 yi geçmemelidir. Ve geçemez. Devlet iş-

letmesi olarak biz dünya kâr haddi olan bu rakkamdan daha fazla bir miktar düşünemeyiz. Fakat özel sermayeler için bu; maalesef böyle olmuyor. Onlar harb yılları içinde elde etmeğe alıştıkları fahiş kârı bugün de elde etmek sevdiğine kapılmışlar bunu temin edemedikleri için Muamele Vergisinin ağırlığını ileri sürerek ziyan ettiklerini beyanla tensikatı hedef tutuyorlar, dedi.

— O halde; dedim. Bugün tensikat yapmak isteyen ve yapanlar için zarar mevzuubahis değildir. Değil mi?

Verdiği cevap gayet entere-sandı, dedi ki:

— Eğer ziyan ediyoruz diyorsanız; kârdan ziyan ediyorlar demektir, yoksa sermayeden ziyan diye bir şey yoktur.

Mevzuu değiştirerek: — Fabrikamızda hemen her koldan bir kaç işçi ile görüştim. Memnun oldukları taraflar olduğu gibi memnun olmadıkları taraflar da var.

Müdür Şevkati Türkekul sor-du:

— Meselâ hangi şeylerden memnun değiller?

— İsim zikretmeden memnun olmadıkları şeyi kısaca izah edeyim. Bazen yemeklerin iyi çıkmadığından, bir de Fabrika doktorundan şikâyet edenler bir noktada birleşiyorlar diğer ufak tefek şikâyetlere gelince; onları zaten size anlatabiliyorlar. Doktor işi şu; gelen hasta işçiyi pek alâka göstermiyor buna mukabil yeni açtığı muayenehaneye davet ediliyorlar. İşte bu vaziyette işçi diyor ki: «Geçinmekte güçlük çeken bizler nasıl olur da muayenehanede para ile tedavi edilebilirim?» Müdür isim zikretmememe rağmen tarif edilen şahsın kim olduğunu anlamış olacak ki:

— Halledilen herşey gibi bu da halledilecektir.

Müdürün bu sözünü bir garanti telâkki ederek bir işçi gibi sabah girdiğim Bakırköy Sümerbank Pamuklu Sanayii müessesesinden bir işçi gibi ayrıldım.

(Baş tarafı 1 inci sa: de)

Az da olsa Şubemiz çalışmak gayretini göstermiş 16 işsiz arkadaşına iş temin etmiş aralarında ihtilâf olan üyelerimizin patronlarından 1250 şer lira tazminatını almıştır. Halen 4 iş ihtilâfı halledilememiş durumdadır.

Raporun okunmasını müteakip üyeler raporun tatminkâr olduğunu ve oya konulmasını istemişlerdir. Rapor kabul edilecek dilekler fashma geçilmiştir.

Dileklerde söz alan Ali Kimsesizcan:

— 2 yıldan beridir Mahmut Paşada çalışmaktayım kanun içine girmeyen birçok muamelelere maruz kalıyorum. Ne söylersem kâr etmiyor. Eğer bu muhitteki küçük atölyeler İş Kanununa tâbi olursa o zaman hakkımızı aramak çok kolay olacak bunun için bu meselenin ele alınması hususunda Çalışma Bakanına bir telgraf çekilmesini teklif ediyorum. Demıştır.

Teklif oya arz edilerek ittifakla kabul edilmiştir.

Merkez Sendikamızın iyi çalışmadığı fikrini ileri süren hatip; Merkez biran evvel kongresini yapmak üzere toplanmasını teklif etmiş bu teklifi bütün üyeler kabul etmişlerdir. Kongrece Karara alınan bu hu-

Kongrede grev şiddetle reddedildi

sus merkeze bildirilmek üzere ayrı bir zabıt tutulmuştur.

Müteakiben söz alan Galip Yayım; küçük atölyelerin feci durumundan bahsetmiş ve her şeyden evvel iş akidlerinin lüzumunu ifade etmiştir. Bugünkü işsizliği doğuran işverenlerin nasıl bir taktik kullandıklarına dair bir açıklamada bulunacağını söyleyen Galip Yayım ezimle:

— «Arkadaşlarımızın çoğu a-çıkta. Patronlar; kâr edemiyoruz diyorlar bir gece için 50 lira rakı parası ayırdığım söyleyen patronlar çoktur. Onların keselerine karışmağa hakkımız yok. Fakat fabrikasındaki tezgâhları birer ikişer söküp Mahmut Paşaya dağıtarak vergi kaçaklığını çok iyi biliyorlar ve bunu her yerde ve her zaman açıklamağa hakkımız var. Biz işin içyüzünü hepsinden çok iyi biliyor ve grafiğimizi tutuyoruz. Bugün tencereler dolusu kâr eden patron işçisine kaşıkla bile biraz olsun vermiyor. Bu yaptıklarına işsizlikten ötürü iş tensikatı değil bal gibi (Lokavt) derler. Bütün bu kurnazlıklarını önlemek için bundan sonra daima iş akidlerimizi yaparak

işe başlıyım. Zira biz hüsnüniyet gösterirken karşımdakiler daima suiniyetle hareket ediyorlar. Demıştır.

Hasan Bilgin adında bir üye de bugüne kadar birçok kimselerin her vesile ile her yerde işçiyi alâkadâr görünerek yaptıkları konuşmalara topyekûn bir cevap teşkil eden şu konuşmayı yapmış ve sürekli alkışlanmıştır. Hasan Bilgin demıştır ki:

Arkadaşlar; Her söz söylemesini bileni ve her hak isteyen alkışlamak değil; istediği hakkın bizler ve memleket içinde iyi veya kötü olup olmadığını anlamak ve ondan sonra şahsı alkışlamak gerekir.

Bugün bir çoklarımız grev deyince iyi birşey zannediyorlar. Hayır arkadaşlar: Bize grev den evvel iş akti lâzım olduğunu hatırlayalım. Hangi birimiz bugün veyahut yarın işinden çıkarılmayacak, ufak bir iş krizinde binlerce işçi arkadaşımız işsiz ve geçinmesinden aciz kalıyor. İşte bu gibi hallerin önüne ancak iş akti geçer. Bugün bununda ilgili makamlar önüne geçmiş vaziyettir bir

çok fabrikaların çıkardıkları işçiler tekrar geri alınmıştır. Diyebilirsiniz ki Fabrikatörler kitle halinde işçi çıkartıyor da neden işçiler buna mukabele etmesin, öyle değil arkadaş, bu hakları gözönünde tuttuğunuz kadar memleket selâmetini de düşünmen lâzım.

Türk işçisinin en büyük düşmanı ve köpek gibi fırsatımızı kollayan komünizm bu gibi hâdiseleri beklediğini, senin hakkın olmadığı işlerle seni âlet ederek öne sürdüğü malumdur. Kendisi de bu sayede yer bulmuş olur ki bu da biz işçiler için çok fena hâdiseler doğurabilir.

Biz işçiler derdimiz olan işsizliği hepimiz birlikte halletmeye çalışacağız. Grev isteyen kimseler nedemek olduğunu bilmiyorlar zannederim. Evet bir memleket işçisi için hak olabilir. Fakat o memleketin Sendikalarının tamamıyla tekâmül ettiğiinden başka kasasının da para ile dolu olması icap eder. Bununla da kalmıyacağı gibi memleket için hayırlı bir iş olması gerekir.

Arkadaş; Grev deyince aklına paydos etmek gelmesin, akşam işinden

çıktığın zaman bile evine ne getireceğin diye düşünüyorsun halbuki günlerce çalışmıyacağın gözönünde tutman lâzım, işte bunlar da yukarıda arzettiğim hakikatların tecelli ettiği güne bağlıdır. Bugün Fransa'da, İngilterede ve Amerikada işçi grevlerinin önüne geçebilmek için ne büyük sıkıntılarla karşılaşılıyorlar bununla da kalmadığı gibi ölenler de oluyor.

Arkadaşlar; Bir çoklarımız arasındaki söylentilere bakılırsa, Sendikalar, bazı siyasî Partilerin tesiri altında bulunduğunu zannediyorlar (Hayır arkadaşlar). Biz sendikalar hiç bir siyasî Partiyle temas etmediğimiz gibi siyasetle de hiç bir ilimiz yoktur. En büyük amacımız memlekette Türk işçisinin refah ve saadeti- ni temin edecek olan yalnız ve yalnız işçi davasını tahakkuk ettirmektir.

Samimi ve çok olgun bir hava içerisinde devam eden kongrede başka konuşacak olmadığından seçime geçilmiştir. Gizli oy açık tasnife yapılan seçimde; Mazhar Yaylalı, Yusuf Oyar, Fethi Yeşildağ, Galip Yayım, İsmail Bozkus, Muzaffer Candas, Kemal Kızılgün yeni Yönetim Kuruluna seçilmişlerdir. Yönetim Kurulunu tebrik ederiz.